

Uchwała Nr 133 / 2009
Rady Gminy w Zagnańsku
z dnia 29 grudnia 2009r.

W sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości dla msc.: **Umer** na lata 2009-2015.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 i 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst: Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz.1591 z późniejszymi zmianami) Rada Gminy w Zagnańsku uchwała, co następuje:

§ 1.

Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości dla msc.: **Umer** na lata 2009-2015.

§ 2.

Wykonanie Uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

do uchwały Nr 133/ 2009 Rady Gminy w Zagnańsku z dnia 29 grudnia 2009 r.

Podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości dla msc.: Umer, na lata 2009-2015 zostanie podjęte na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 i 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (jednolity tekst: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późniejszymi zmianami).

Powyzsza uchwała stanowi niezbędny załącznik do wniosku aplikacyjnego z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Działanie 3.4 Odnowa i rozwój wsi na realizację zadania pn. *„Zagospodarowanie terenu wokół zbiorników wodnych w msc. Umer i Borowa Góra Gm. Zagnańsk , poprzez budowę parkingu i sceny”*.

Plan Odnowy Miejscowości

UMER

Umer 2009

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
II. CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI.....	4
1. Położenie geograficzne.....	4
2. Walory przyrodnicze i krajobrazowe.....	5
3. Demografia	7
4. Infrastruktura techniczna.....	10
5. Infrastruktura społeczna i gospodarka	12
6. Turystyka i dziedzictwo kulturowe	12
III. ANALIZA ZASOBÓW MIEJSCOWOŚCI	13
IV. ANALIZA SWOT.....	14
V. ZIDENTYFIKOWANE PROBLEMY	16
VI. INWESTYCJE W MIEJSCOWOŚCI UMER.....	117
1. Inwestycje wykonane w ostatnim czasie.....	17
2. Plan inwestycji na lata 2009 - 2015	17
VII. JAKA JEST WIEŚ UMER.....	18
VIII. WIZJA ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI UMER	18
IX. ZARZĄDZANIE	19
1. Wdrażanie	19
2. Monitorowanie	20
X. SPIS ILUSTRACJI, WYKRESÓW, FOTOGRAFII I TABEL	22
XI. ŹRÓDŁA	22

I. Wstęp

Polska wieś, biedna i odstająca w dostępie do dóbr cywilizacyjnych, z zaniedbaną infrastrukturą i niską opłacalnością produkcji rolnej staje, na początku XXI wieku, do rywalizacji gospodarczej z krajami Unii Europejskiej.

Dla zapewnienia zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich niezbędne jest zapewnienie wielofunkcyjności wsi, zwiększenie funkcji gospodarczych i społecznych miejscowości wiejskich, ochrony środowiska na obszarach wiejskich, ograniczenie bezrobocia oraz poprawa warunków życia ludności wiejskiej.

Warunkiem niezbędnym do aktywnego włączenia się miejscowości wiejskich w realizację przedsięwzięć na rzecz rozwoju i promocji lokalnych walorów kulturowych i przyrodniczych jest integracja społeczności lokalnej wokół budowy wspólnego planu działania, który można nazwać Planem Odnowy Miejscowości. Jest to postępowanie odmienne od działań podejmowanych w innych programach ze względu na element integracji na najniższym poziomie współdziałania mieszkańców pojedynczej wsi.

Niniejsze opracowanie jest właśnie takim Planem działania przygotowanym dla miejscowości Umer, której mieszkańcy zintegrowali się wokół wspólnych celów i postanowili wykorzystać szansę jaką daje jej wyjątkowe bogactwo krajobrazu i dorobek artystyczny ludzi, którzy tą wieś wybrali jako miejsce stałego zamieszkania.

Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z najważniejszych elementów odnowy wsi, jej rozwoju oraz poprawy warunków pracy i życia mieszkańców. Sporządzenie i uchwalenie takiego dokumentu stanowi niezbędny warunek przy aplikowaniu o środki finansowe w ramach „Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007 – 2013”, jak również stanowi podstawę wytycznych dla władz Gminy Zagnańsk przy opracowaniu kierunków rozwoju miejscowości Umer.

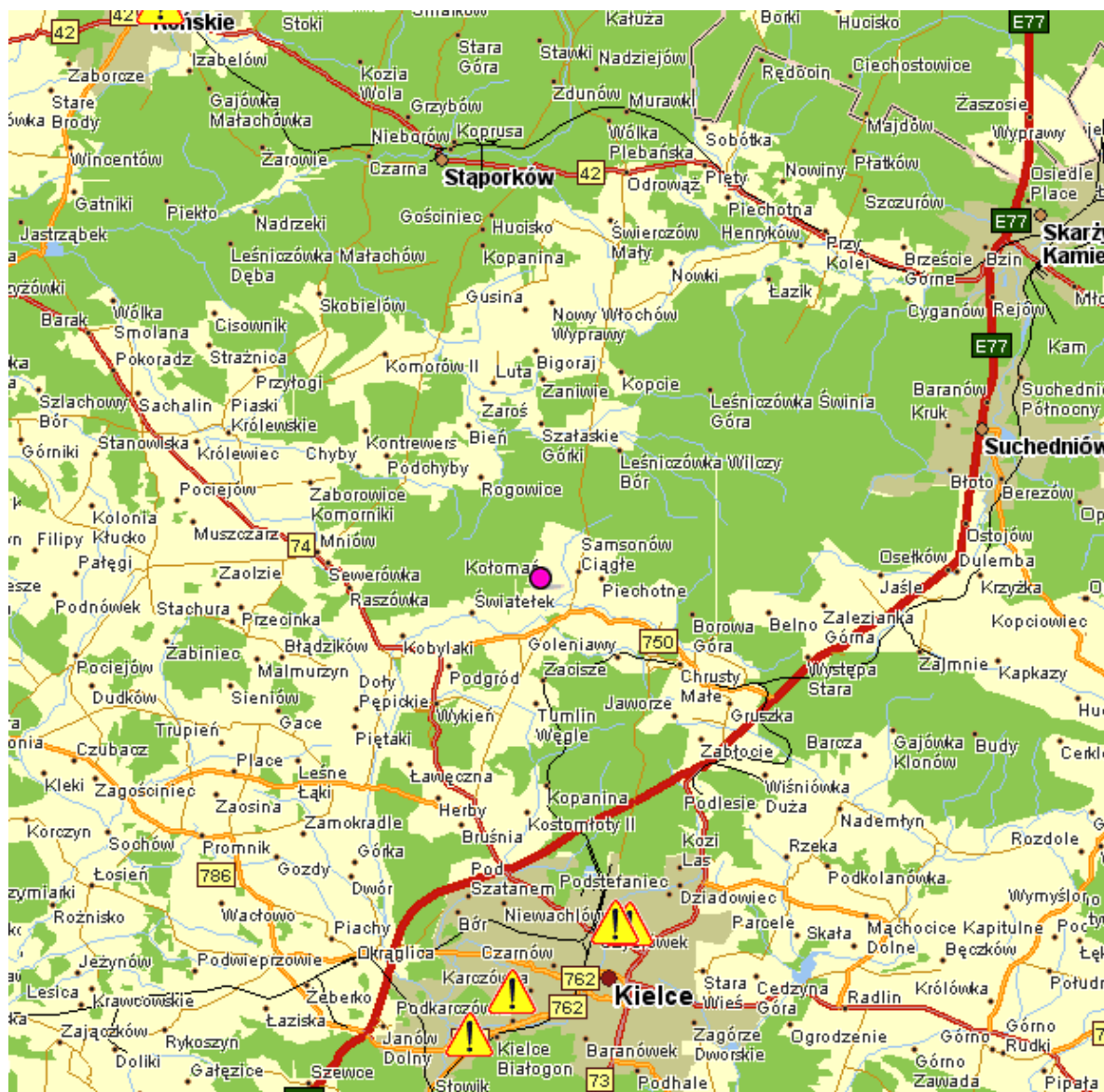
Założenia strategiczne „Planu Odnowy Miejscowości Umer” są spójne z Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Zagnańsk na lata 2004 – 2013 i stanowi jego uzupełnienie.

Opracowanie jest również dokumentem otwartym, stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych, uwarunkowań finansowych i możliwości wsparcia w ramach programów dotacyjnych UE.

II. Charakterystyka ogólna miejscowości

1. Położenie geograficzne

Miejscowość Umer usytuowana jest w północnej części województwa świętokrzyskiego w powiecie kieleckim. Administracyjnie należy do Gminy Zagnańsk i leży w jej zachodniej części. Odległość dzieląca wieś Umer od siedziby gminy – Zagnańska wynosi około 6 km, od Kielc – stolicy województwa – natomiast około 15 km.

Mapa: **Mapa drogowa okolic miejscowości z zaznaczeniem wsi Umer;**

źródło: <http://mapa.targeo.pl>

Wieś Umer sąsiaduje z następującymi sołectwami: Kołomań, Samsonów, Tumlin.

Mapa: Mapa administracyjna Gminy Zagnańsk;

źródło: http://www.zagnansk.pl/asp/start.asp?page=pl_mapa_gminy&tytul=Mapa%20Gminy

Powierzchnia Gminy Zagnańsk wynosi 12437 ha (rozciąga się na długości 13,5 km w kierunku północ – południe i ponad 15 km w kierunku wschód – zachód). Powierzchnia wsi Umer to 2,48km².

2. Walory przyrodnicze i krajobrazowe

Charakterystyka fizjograficzna

Obszar Gminy Zagnańsk, a tym samym miejscowości Umer, według podziału Polski na mezoregiony fizyczno – geograficzne J. Kondrackiego, wpisuje się w granice Płaskowyżu Suchedniowskiego i Gór Świętokrzyskich.

Analizując ukształtowanie terenu Gminy Zagnańsk należy zaznaczyć, iż ma on charakter wyżynny. Średnia wysokość gminy wynosi 300 – 350 m n.p.m.

Teren Gminy Zagnańsk obfituje w surowce skalne takie jak: dolomity dewońskie, gliny i piaski czwartorzędowe, iły kamionkowe, piaskowce triasowe i kwarcytowe.

Klimat

Klimatem dominującym na obszarze Gminy Zagnańsk, a tym samym wsi Umer jest strefa klimatu łagodnego. Niewątpliwie na mikroklimat gminy ma wpływ ukształtowanie powierzchni terenu i walory przyrodnicze (duże zalesienie obszaru). Należy zaznaczyć także, że klimat Gminy Zagnańsk dość intensywnie kształtowany jest przez sąsiedztwo miasta Kielce.

Gleby

Gmina Zagnańsk należy do obszarów o niekorzystnych walorach rolniczych (użytki rolne w gminie stanowią około 34,5%). 75% powierzchni gminy stanowią gleby najniższej klasy bonitacyjnej czyli gleby V i VI klasy, 25% natomiast zajmują gleby klasy IV a i IV b (około 0,5% stanowią gleby II klasy). Na omawianym terenie występują gleby o małej przydatności rolniczej – ubogie w próchnicę i przyswajanie składników pokarmowych. Na gruntach ornych dominuje uprawa ziemniaków i zbóż.

Hydrografia

Charakteryzując obszar Gminy Zagnańsk pod kątem geologicznym wskazać należy na występowanie na omawianym terenie co najmniej czterech poziomów wodonośnych: środkowowodewońskiego, cechsztyńskiego, czwartorzędowego i triasowego. Gmina Zagnańsk prawie całkowicie leży we wschodniej części Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, jednego z dwóch głównych źródeł zaopatrzenia w wodę Kielc.

Funkcję retencyjno – rekreacyjną w gminie pełnią trzy zbiorniki wodne:

- zbiornik „Borowa Góra” w Kaniowie o powierzchni 1,65 ha,
- zbiornik „Zachełmie” w Zachełmiu o powierzchni 1,30 ha,
- zbiornik „Umer” w Umrze o powierzchni 11,9 ha.

Teren gminy leży w zlewni trzech rzek: Nidy, Pilicy i Kamiennej. W zlewni Nidy znajduje się 90% powierzchni gminy. Miejscowość Umer należy do zlewni rzeki Pilicy.

Szata roślinna i zwierzęca

Teren Gminy Zagnańsk charakteryzuje się wysoką – I i II klasą czystości środowiska naturalnego. Na omawianym obszarze usytuowany jest Suchedniowsko – Oblęgorzski Park Krajobrazowy (utworzony w 1988 roku i zajmujący 5375 ha w całości objęty strefą ochronną, co stanowi 86% powierzchni gminy).

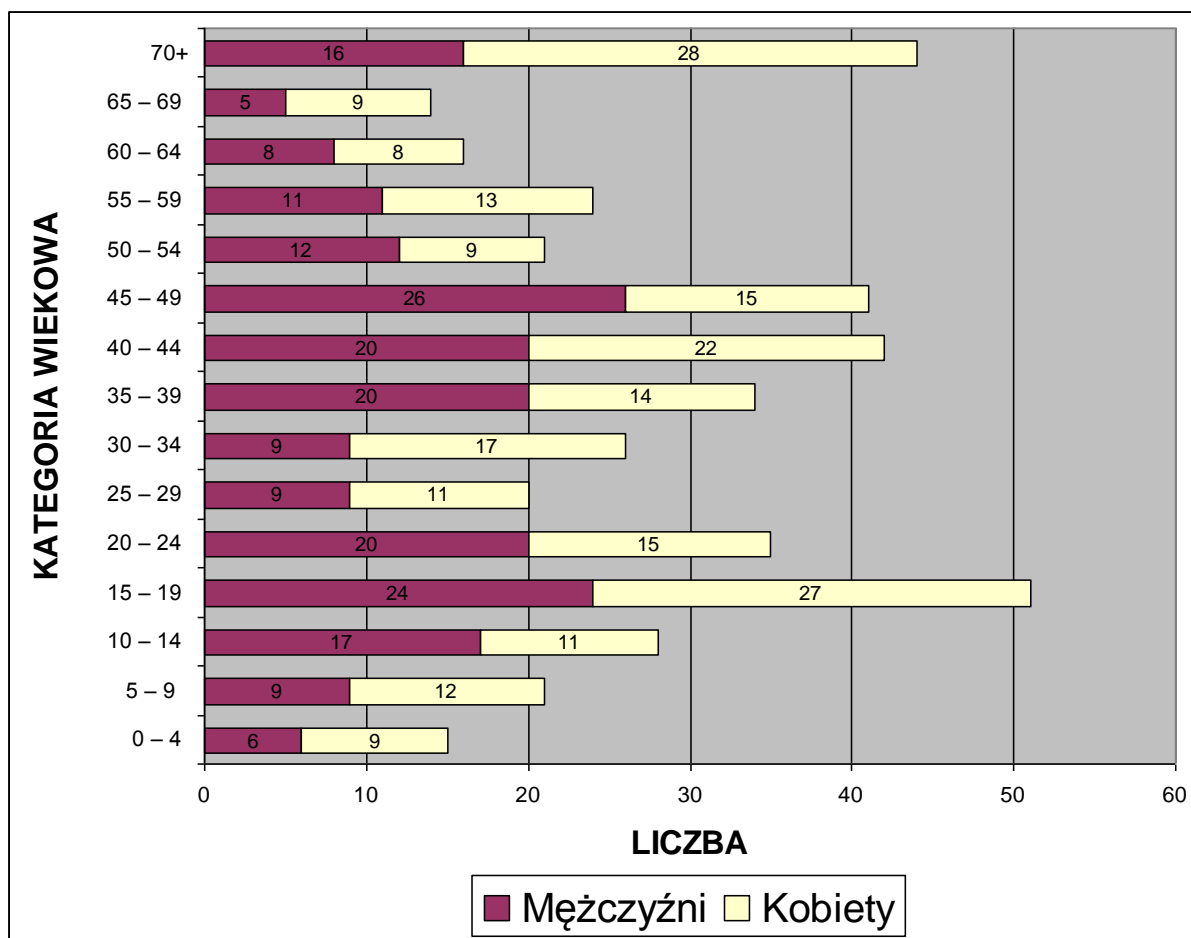
Obszar Gminy Zagnańsk to region o niezwykle bogatej faunie i florze. Reprezentacja gatunkowa flory na terenie Gminy Zagnańsk imponuje swym bogactwem: wilczełyko, widłaki, wawrzynek, bluszcz pospolity, kosaciec syberyjski, sasanka, rosiczek, storczyk, naparstnica, liczne gatunki grzybów chronionych: smardz, sromotnik, szmaciak gałęzisty czy modrzewnica lekarska, podgrzybek pasożytniczy, purchawica olbrzymia.

3. Demografia

Wieś Umer zamieszkiwana jest przez 445 mieszkańców (stan z 2007 r. Poniższa tabela ilustruje strukturę wiekową mieszkańców wsi Umer.

Liczba ludności wg wieku i płci			
Wiek	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
0 – 4	15	6	9
5 – 9	21	9	12
10 – 14	28	17	11
15 – 19	51	24	27
20 – 24	35	20	15
25 – 29	20	9	11
30 – 34	26	9	17
35 – 39	34	20	14
40 – 44	42	20	22
45 – 49	41	26	15
50 – 54	21	12	9
55 – 59	24	11	13
60 – 64	16	8	8
65 – 69	14	5	9
70+	44	16	28

Tabela: **Liczba ludności miejscowości Umer według wieku i płci w roku 2007;**
źródło: Urząd Gminy w Zagnańsku

Wykres: **Ludność miejscowości Umer według wieku i płci w roku 2007;**
źródło: Urząd Gminy w Zagnańsku

Analizując strukturę wiekową mieszkańców wsi możemy stwierdzić, iż najliczniej reprezentowaną grupę stanowią osoby 15-19 roku życia – 51 osób – co stanowi: 11,5% całkowitej liczby mieszkańców wsi. Następne w kolejności (według liczebności przedziału wiekowego) są grupy wiekowe: 70+ lat (44 osoby), 45 – 49 lat (41 osób), 20– 24 (35 osób), 35 – 39 lat (34 osoby). Takie rozłożenie liczebności grup wiekowych uznać należy za zjawisko stosunkowo negatywne, z uwagi na duży odsetek ludności w wieku emerytalnym. Sytuacja demograficzna miejscowości Umer wpisuje się w ogólnopolski trend procesu starzenia się społeczeństwa.

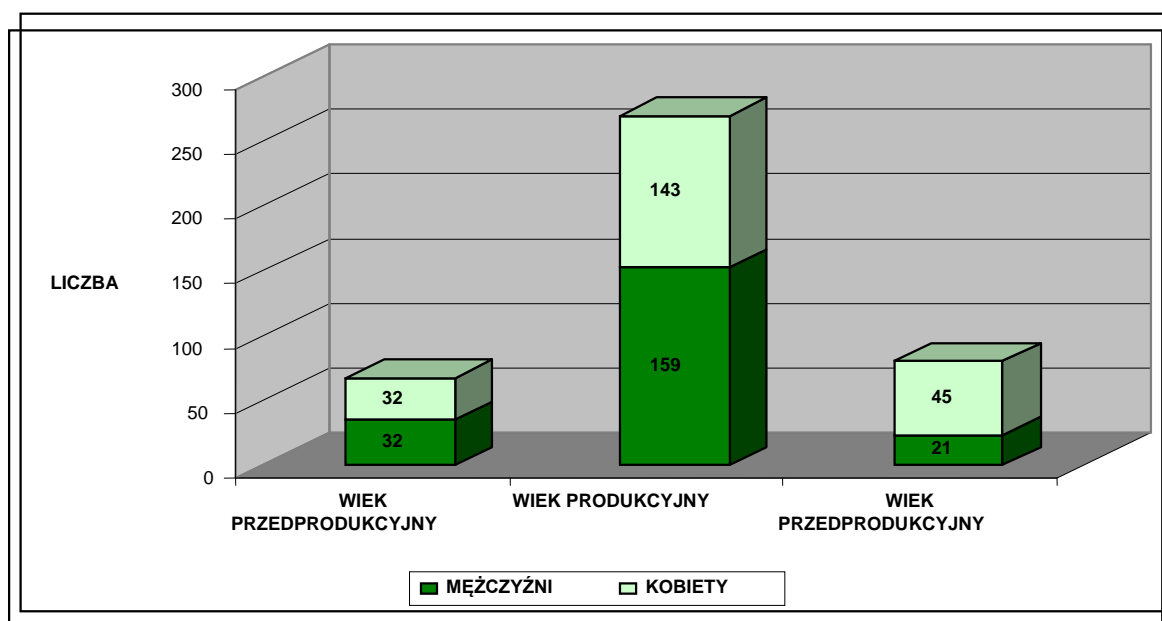
Dane demograficzne wsi Umer wskazują, że największy odsetek ludności miejscowości stanowią osoby w wieku produkcyjnym, czyli mieszkańcy w przedziale od 15 do 59 lat kobiety i od 15 do 64 lat mężczyźni.

Poniższe ilustracje przedstawiają tę sytuację graficznie.

Ludność miejscowości Umer w ujęciu produkcyjnym			
	kobiety	mężczyźni	ogółem
wiek przedprodukcyjny	32	32	64
wiek produkcyjny	143	159	302
wiek poprodukcyjny	45	21	66

Tabela: **Ludność miejscowości Umer w roku 2007 w ujęciu produkcyjnym;**
źródło: Urząd Gminy w Zagnańsku

32

Wykres: **Ludność miejscowości Umer według podziału na wiek przed-, po- i produkcyjny w roku 2007;**
źródło: Urząd Gminy w Zagnańsku

Analizując stan zasobów ludzkich miejscowości Umer należy zwrócić uwagę na ruch naturalny mieszkańców wsi. W roku 2007 odnotowano ujemny przyrost naturalny. Stan ten niewątpliwie jest ilustracją ogólnopolskiej tendencji utrzymującego się niżu demograficznego.

Ruch naturalny w miejscowości Umer w 2007 roku			
	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
Urodzenia żywe	2	1	1
Zgony	-4	-2	-2
Przyrost naturalny	-2	-1	-1

Tabela: **Ruch naturalny w miejscowości Umer ,**
źródło: Urząd Gminy w Zagnańsku

Migracje wewnętrzne w miejscowości Umer			
	mężczyźni	kobiety	ogółem
zameldowania	3	3	6
wymeldowania	-1	-1	0
suma	2	2	6

Tabela: **Migracje wewnętrzne w miejscowości Umer,**
źródło: Urząd Gminy w Zagnańsku

Analizując saldo migracyjne w miejscowości Umer w 2007 roku, należy odnotować, że przyjęło ono wartość dodatnią .

4. Infrastruktura techniczna

	Sieć kanalizacji	Sieć wodociągowa
Długość	33 km dane dot. gminy	125,70km dane dot. gminy
Liczba użytkowników	2700 dane dot. gminy	2700 dane dot. gminy.

Tabela: **Aktualny stan zasobów infrastruktury technicznej w Gminie Zagnańsk;**
źródło: Urząd Gminy w Zagnańsku

Sieć wodociągowa

Wskaźnik zwodociągowania Gminy Zagnańsk sięga 91,1%. Na omawianym obszarze znajdują się cztery wodociągi o łącznej długości 125,7 km. Atutem sieci jest nowoczesność i korzystanie wyłącznie ze źródeł głębinowych.

Miejscowość Umer w wodę zaopatruje wodociąg „Kołomań”, który administrowany jest przez „Wodociągi Kieleckie” Sp. z. o.o.

Sieć kanalizacji ściekowej

Poważnym problemem gminy Zagnańsk, a tym samym wsi Umer jest znaczący brak wystarczających urządzeń służących ochronie środowiska. Część gospodarstw odprowadza nieoczyszczone ścieki do szamb. Pozostałe podmioty nie dysponują żadną siecią kanalizacyjną. Na terenie miejscowości Umer brakuje sieci kanalizacyjnej, co stanowi poważny problem dla mieszkańców wsi. Stan faktyczny wskazuje na rozpoczęcie prac związanych z brakiem infrastruktury kanalizacyjnej .

Gospodarka odpadami

Gospodarka odpadami we wsi Umer jest realizowana zgodnie z zapisami wskazanymi w Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Zagnańsk. Zbieraniem odpadów stałych na terenie miejscowości zajmuje się firma „Czystopol” S. C. we Włoszczowej Adama Bielasa oraz firma „Ziuta” Andrzeja Pogorzelskiego ze Skarżyska – Kamiennej. Gospodarstwa na terenie wsi posiadają indywidualne pojemniki na śmieci, mają również podpisane umowy z odbiorcami odpadów.

Sieć ciepłownicza

Na obszarze Gminy Zagnańsk nie występują scentralizowane systemy zbiorowego zaopatrzenia w ciepło. Większość gospodarstw korzysta z pieców opalanych paliwem stałym.

Elektroenergetyka

Teren gminy obsługuje Zakład Energetyczny S. A. Większość terenu w tym wieś Umer podlega pod Rejon Energetyczny Kielce.

Istniejący układ infrastruktury elektroenergetycznej w Gminie Zagnańsk zapewnia zaspokojenie potrzeb mieszkańców gminy.

Telekomunikacja

Obszar Gminy Zagnańsk a tym samym miejscowość Umer obsługiwany jest przez Telekomunikację Polską S. A. Alternatywą i uzupełnieniem oferty Telekomunikacji Polskiej S. A. są operatorzy sieci komórkowej GSM. Na omawianym obszarze możliwe jest korzystanie z usług wszystkich operatorów komórkowych.

Komunikacja drogowa

Głównymi trasami przebiegającymi przez Gminę Zagnańsk jest droga krajowa nr 7 Gdańsk – Warszawa – Kraków – Chyżne oraz droga wojewódzka nr 750. Poniższa tabela ilustruje sieć drogową we wsi Umer.

Sieć drogową w miejscowości Umer
Droga powiatowa nr 0294 T Węgle -Tumlin - Umer
Droga powiatowa 0294 T Ćmińsk – Umer - Tumlin
Droga powiatowa 0467 T Serbinów – Rogowice – Długojów – Kołomań - Umer

Tabela: **Sieć drogową w miejscowości Umer ;**

źródło: Urząd Gminy w Zagnańsku

Stan techniczny sieci drogowej przebiegającej przez miejscowość Umer jest niezadowolający – drogi wymagają remontu.

W zakresie przewozów pasażerskich potrzeby mieszkańców zaspokajają prywatne przedsiębiorstwa przewozowe.

5. Infrastruktura społeczna i gospodarka

Infrastruktura społeczna na terenie miejscowości Umer jest stosunkowo uboga. Na terenie miejscowości nie odnotowano działalności placówek bibliotecznych, instytucji kulturalnych, ośrodków zdrowia, poradni, jednostek pełniących zadania z zakresu pomocy społecznej. We wsi Umer funkcjonuje szkoła podstawowa.

Pomoc społeczna

Zadania z zakresu opieki i pomocy społecznej są realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Zagnańsku. Terenem działania Ośrodka jest teren w granicach administracyjnych gminy, który podzielony jest na regiony opiekuńcze. Zadaniem Ośrodka Pomocy Społecznej w Zagnańsku jest zapobieganie sytuacjom losowym determinującym wykluczenie, wyizolowanie osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Liczba osób pobierających świadczenia w 2007 roku w Gminie Zagnańsk wynosiła 1700 osób:

a) świadczenia pieniężne:

- świadczenia rodzinne – 1075 na kwotę 3 091 131,00 zł,
- dodatki mieszkaniowe – 6 na kwotę 6 317,61 zł;

b) świadczenia niepieniężne: porady i usługi specjalistyczne, praca socjalna, dożywianie dzieci – 293 liczba osób pobierających świadczenia.

c) inne

6. Turystyka i dziedzictwo kulturowe

Ziemia kielecka to niezwykle atrakcyjny teren pieszych wędrówek, wycieczek rowerowych czy rajdów konnych. Malowniczy krajobraz to domena niemal wszystkich miejscowości Gminy Zagnańsk. Także miejscowość Umer charakteryzuje się bogactwem pejzażu i przyrody. Atut turystyczny stanowi Suchedniowsko – Oblęgorski Park Krajobrazowy (utworzony w 1988 roku). Park łączy na swoim obszarze bogactwo

przyrodnicze z bogactwem kulturowym oraz pozostałości Staropolskiego Zagłębia Przemysłowego. Największą wartością środowiska przyrodniczego Parku są lasy, stanowiące pozostałość dużego, jeszcze w znacznym stopniu naturalnego kompleksu leśnego zwanego Puszcza Świętokrzyską.

III. Analiza zasobów miejscowości

Analiza zasobów miejscowości Umer przeprowadzona została na podstawie danych statystycznych oraz informacji zgromadzonych przez Urząd Gminy w Zagnańsku.

Zasoby miejscowości to wszelkie elementy materialne i niematerialne znajdujące się w granicach danej miejscowości oraz otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie bądź w przyszłości przy budowaniu czy realizacji publicznych i prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Przy analizie zasobów uwzględniono następujące kategorie: środowisko przyrodnicze, środowisko kulturowe, dziedzictwo religijne i historyczne, obiekty, tereny, infrastrukturę, gospodarkę i rolnictwo, sąsiadów i przyjezdnych, instytucje, ludzie, organizacje społeczne.

Poniższe zestawienie tabelaryczne ilustruje występowanie określonych zasobów w miejscowości Umer, które mogą być wykorzystane na rzecz rozwoju miejscowości.

Rodzaj zasobu	Brak	Jest o znaczeniu małym	Jest o znaczeniu średnim	Jest o znaczeniu dużym
Środowisko przyrodnicze				
walory krajobrazu		x		
walory szaty roślinnej (np. runo leśne)		x		
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty		x		
Środowisko kulturowe				
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)		x		
osobliwości przyrodnicze		x		
wody powierzchniowe (jeziora, rzeki, stawy)		x		
walory klimatu (mikroklimat, wiatr, nasłonecznienie)			x	
gleby, kopaliny		x		
podłoże, warunki hydrogeologiczne			x	
Dziedzictwo religijne i historyczne				
walory architektury wiejskiej i osobliwości kulturowe			x	
walory zagospodarowania przestrzennego			x	
zabytki		x		
zespoły artystyczne	x			
miejsca, osoby i przedmioty kultu				
święta, odpusty, pielgrzymki		x		

tradycje, obrzędy, gwara		x		
legends, podania i fakty historyczne			x	
ważne postacie historyczne		x		
specyficzne nazwy		x		
Obiekty i tereny				
działki pod zabudowę mieszkaniową		x		
działki pod domy letniskowe		x		
działki pod zakłady usługowe i przemysł		x		
pustostany mieszkaniowe, magazynowe i po przemysłowe	x			
tradycyjne obiekty gospodarskie wsi (kuźnie, młyny)	x			
place i miejsca publicznych spotkań		x		
miejsca sportu i rekreacji	x			
Gospodarka, rolnictwo				
specyficzne produkty (hodowle, uprawy polowe)		x		
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe	x			
możliwe do wykorzystania odpady poprodukcyjne		x		
Sąsiedzi i przyjezdni				
korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo (duże miasto, arteria komunikacyjna, atrakcja turystyczna)		x		
ruch tranzytowy	x			
przyjezdni stali i sezonowi	x			
Instytucje				
placówki opieki społecznej	x			
szkoły		x		
dom kultury	x			
Ludzie, organizacje społeczne				
OSP	x			
Koło Gospodyń Wiejskich	x			
stowarzyszenia	x			

IV. Analiza SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> Atrakcyjność turystyczna regionu i miejscowości – malowniczy krajobraz (lasy, góry – Góry Świętokrzyskie, sąsiedztwo zalewu w Umrze i pomnika przyrody „Dębu Bartek” – ok.4 km, sąsiedztwo Suchedniowsko – Obłęgorskiego Parku Krajobrazowego). Dogodne położenie komunikacyjne – 	<ol style="list-style-type: none"> Brak infrastruktury kanalizacyjnej i gazowniczej. Niezadawalający stan infrastruktury drogowej (brak znaków i struktur zapewniających bezpieczeństwo drogowe, chodników, brak drogi Umer -Zarzecze). Utrudniony dostęp do Internetu mieszkańców wsi.

<p>15 km od Kielc – stolicy województwa świętokrzyskiego.</p> <p>3. Małe zanieczyszczenie środowiska.</p> <p>4. Ujęcie wody pitnej w msc. Umer.</p> <p>5. Bezpieczeństwo i porządek publiczny – zadbane posesje, praktycznie nie występują akty wandalizmu.</p>	<p>4. Braki w infrastrukturze rekreacyjno-sportowej: brak boisk, obiektu rekreacyjno – sportowego, placu zabaw dla dzieci, klubu lub kortu tenisowego.</p> <p>5. Braki w infrastrukturze kulturalnej i społecznej: brak świetlicy wiejskiej, biblioteki, klubu.</p> <p>6. Brak ścieżek rowerowych.</p>
---	--

SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>1. Rozwój turystyki, agroturystyki i gospodarstw ekologicznych.</p> <p>2. Pozyskanie dotacji z programów UE na realizację inwestycji na terenie miejscowości.</p> <p>3. Promocja turystyczna miejscowości.</p> <p>4. Rozwój ośrodków, rekreacyjnych i bazy noclegowej.</p> <p>5. Powstanie nowych firm oferujących miejsca pracy dla miejscowej ludności i aktywizacja przedsiębiorcza mieszkańców wsi.</p> <p>6. Budowa ścieżek rowerowych, chodników i rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej miejscowości.</p>	<p>1. Brak infrastruktury kanalizacyjnej.</p> <p>2. Zagrożenie dot. gospodarki wodno-ściekowej związane z brakiem kanalizacji i zanieczyszczeniem wody pitnej.</p> <p>3. Brak promocji miejscowości.</p> <p>4. Brak wystarczających funduszy na przeprowadzenie zadań inwestycyjnych na terenie miejscowości.</p> <p>5. Starzenie się społeczeństwa.</p> <p>6. Migracja ludzi młodych za granicę i do większych miast w poszukiwaniu pracy.</p> <p>7. Ujemny przyrost naturalny.</p> <p>8. Nieopłacalność produkcji rolnej.</p>

V. Zidentyfikowane problemy

Mieszkańcy wsi Umer definiując problemy i niedogodności panujące w miejscowości, wymieniają kwestie braków w infrastrukturze technicznej miejscowości.

Niedogodnością dla mieszkańców jest brak sieci kanalizacyjnej i niezadawalająca, wymagająca budowy chodników, struktur gwarantujących ograniczenie prędkości pojazdów, infrastruktura drogowa. Jako problem zgłoszona została również potrzeba zmiany organizacji ruchu na skrzyżowaniu łącznika Samsonów – Kołomań w celu zapewnienia bezpieczeństwa komunikacyjnego. Inwestycje związane z wykonaniem sieci kanalizacyjnej i bezpieczeństwa drogowego we wsi Umer definiowane są jako projekty priorytetowe.

Istotnym problemem jest również gospodarka odpadami (szczególnie nieuregulowana kwestia wywozu popiołu) oraz gospodarka wodno – ściekowa i zagrożenie zanieczyszczenia wody pitnej wynikające z braku sieci kanalizacyjnej w miejscowości.

Problem stanowi również fakt braków w infrastrukturze rekreacyjno – sportowej i kulturalnej. Brak odpowiednio wyposażonego obiektu rekreacyjno – sportowego umożliwiającego młodym ludziom atrakcyjne spędzanie czasu wolnego i integrację, brak ośrodka kulturalnego, świetlicy lub klubu z biblioteką stanowi dla mieszkańców wsi poważną niedogodność. Mieszkańcy wykazują także potrzebę powstania ośrodka kulturalnego i placu zabaw dla dzieci oraz na powszechny dostęp do Internetu (sieć szerokopasmowa, połączenie cyfrowe).

Negatywnym zjawiskiem jest również postępujący niż demograficzny, migracja ludności w wieku produkcyjnym w poszukiwaniu pracy oraz starzenie się społeczeństwa. Zjawiska te potęgują apatię mieszkańców oraz brak inicjatyw lokalnych. Powstanie nowych firm oferujących miejsca pracy dla miejscowej ludności oraz aktywizacja przedsiębiorcza mieszkańców wsi pozwoliłaby na zahamowanie migracji osób młodych.

Czynniki takie jak: malowniczy krajobraz, liczne lasy, położenie w dolinie Bobrzanki, sąsiedztwo zalewu w Umrze, pasma Gór Świętokrzyskich i parku krajobrazowego czynią miejscowość Umer atrakcyjną turystycznie i przyrodniczo. Stworzenie odpowiedniej bazy obsługi ruchu turystycznego, rozwój agroturystyki, bazy noclegowej wpłynęłoby pozytywnie na rozwój i promocję wsi oraz wzrost poziomu dochodów jej mieszkańców. Kolejnym atutem wsi jest atrakcyjność mieszkaniowa. Inwestycje w infrastrukturę techniczną (sieć kanalizacyjna), społeczną i kulturalną z pewnością zwróciłyby uwagę inwestorów zewnętrznych, a inicjatywy lokalne w postaci rozwoju agroturystyki i gospodarstw ekologicznych przyciągnęłyby

wielu turystów spragnionych spokoju i odpoczynku na łonie natury, z daleka od miejskich zabudowań i hałasów.

Analiza zasobów miejscowości oraz analiza SWOT pozwolą na wskazanie ewentualnych kierunków rozwojowych miejscowości. Szanse upatruje się we wzroście znaczenia miejscowości Umer i jej awansu gospodarczego na płaszczyźnie działalności rekreacyjno – turystycznej, agroturystycznej, sportowej, wypoczynkowej i handlowej.

VI. Inwestycje w miejscowości Umer

1. Inwestycje wykonane w ostatnim czasie

Ostatnio realizowane inwestycje na terenie miejscowości Umer to:

- budowa zbiornika wodnego 2004r. – 5 000 000,00;
- budowa oświetlenia 2004r.- 108 000,00;

2. Plan inwestycji na lata 2009 – 2015

Planowane inwestycje na terenie miejscowości Umer w latach 2008 – 2013 obejmują następujące działania:

Nazwa planowanego zadania	Cel, przeznaczenie	Harmonogram realizacji	Szacowany koszt realizacji	Źródło pozyskania funduszy
Budowa parkingu przy zbiorniku w Umrze wraz z zagospodarowaniem	Poprawa infrastruktury	2010-2011	Ok. 1 000 000,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Działanie „Odnowa i rozwój wsi LGD”
Budowa kanalizacji sanitarnej w msc. Umer	Poprawa infrastruktury kanalizacyjnej.	2010-2012	3 500 000,00	Program Infrastruktura i Środowisko, środki własne
Budowa drogi w msc. Umer-Zarzecze	Poprawa infrastruktury drogowej	2011	250 000,00	Środki unijne i własne
Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 750 na odc. Samsonów – Umer – granica gminy	Poprawa infrastruktury drogowej	2012	2 000 000,00	Środki unijne i własne
Budowa chodnika wzdłuż drogi powiatowej nr 0467T w msc. Kołomań – od skrzyżowania (łączniki do Samsonowa i Ciągłych) do skrzyżowania przy zalewie w msc. Umer	Poprawa infrastruktury drogowej	2012	350 000,00	Środki unijne i własne
Przebudowa mostu koło zbiornika w	Poprawa infrastruktury	2013	300 000,00	Środki własne

Umrze				
Budowa placu zabaw przy zbiorniku w Umrze	Poprawa infrastruktury	2013	60 000,00	Środki własne i unijne
Budowa chodnika w msc. Umer	Poprawa infrastruktury	2014	450 000,00	Środki własne

Z wymienionych inwestycji infrastrukturalnych rangę priorytetową mieszkańcy wsi Umer przypisują projektowi dotyczącemu budowy sieci kanalizacyjnej.

Mieszkańcy wykazują również znaczną potrzebę uzupełnienia braków oferty kulturalnej i rekreacyjnej: ośrodka kulturalnego, placu zabaw, odpowiednio wyposażonego obiektu rekreacyjno – sportowego.

VII. Jaka jest miejscowość Umer

Jak wygląda wieś?	Harmonijny i malowniczy krajobraz, położenie w dolinie Bobrzanki, liczne lasy, sąsiedztwo Gór Świętokrzyskich, zalewu w Umrze. Zadbane obejścia.
Co ją wyróżnia?	Bogaty przyrodniczo krajobraz, różnorodność fauny i flory.
Z czego utrzymują się mieszkańcy?	Mieszkańcy wsi utrzymują się przede wszystkim z zatrudnienia w okolicznych firmach państwowych i prywatnych lub prowadzą własną działalność. Część utrzymuje się z produkcji rolnej, inni emigrują za granicę w poszukiwaniu pracy.
W jaki sposób rozwiązują problemy?	Zebrania, współpraca z Urzędem Gminy.
Stan zabytków	Poprawny.
Jakie jest rolnictwo?	Niekorzystne warunki dla rozwoju rolnictwa, gleby słabej jakości (V i VI klasa), nieopłacalność produkcji rolnej.
Jakie są powiązania komunikacyjne?	Niezadowolające rozwiązania komunikacyjne Umer – Tumlin – Kielce.
Co proponujemy dzieciom i młodzieży?	Oferta dla dzieci i młodzieży jest nieatrakcyjna. Brak obiektów typu: plac zabaw, ośrodka kulturalnego, świetlicy, biblioteki, odpowiednio wyposażonego obiektu rekreacyjno – sportowego.

VIII. Wizja rozwoju miejscowości Umer

Jak ma wyglądać wieś?	Budowa brakującej infrastruktury technicznej – kanalizacja, gazociąg i infrastruktura drogowa. Wzrost ilości małych firm. Rozwój budownictwa jednorodzinnego, budowa ośrodka kulturalnego. Rozwój agroturystyki.
Co ma ją wyróżniać?	Charakter i funkcja ośrodka turystyczno – rekreacyjnego, agroturystycznego, sportowego i handlowego.
Z czego mogliby utrzymywać się mieszkańcy?	Z agroturystyki, gospodarstw ekologicznych, handlu.
Co powinno być bardziej wyeksponowane w dziedzinie kultury i dziedzictwa.	Promocja tradycji wiejskich, ekspozycja walorów przyrodniczych miejscowości i regionu.
Jakie ma być rolnictwo?	Zmodernizowane, rozwojowe.
Jakie powinny być powiązania komunikacyjne?	Powstanie połączenia: Kołomań – Tumlin – Kielce.
Co powinno być proponowane dzieciom i młodzieży?	Nowe obiekty rekreacyjne, ośrodki kulturalne, biblioteka.

IX. Zarządzanie

1. Wdrażanie

Stworzenie systemu zarządzania realizacją Planu Odnowy Miejscowości Umer ma decydujący wpływ na utrzymanie wysokiej dynamiki w całym procesie wdrażania. Stopniowe wygasanie entuzjazmu towarzyszącego procesowi tworzenia Planu wśród samorządu i mieszkańców bez odpowiedniego systemu mogłoby doprowadzić do zaniechania realizacji inwestycji uwzględnionych w opracowaniu. System aktywizacji, o którym mowa to przede wszystkim:

- doskonalenie istniejących i tworzenie nowych instrumentów realizacji,
- monitorowanie realizacji celów i projektów,
- zmiany i aktualizacja Planu.

Instrumenty realizacji

Najważniejszym narzędziem realizacji Planu jest budżet gminy. Stopniowe tworzenie budżetu zadaniowego powinno usprawnić zarządzanie środkami publicznymi

oraz stworzyć obraz operacji finansowych przeprowadzanych przez Radę Gminy. Dynamika wdrażania Planu ma swoje odzwierciedlenie w kolejnych budżetach. Zadania wynikające z Planu realizowane ze środków budżetowych można stosunkowo łatwo zidentyfikować.

Kolejnym instrumentem jest tworzenie dobrego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości i wyzwalanie lokalnych inicjatyw gospodarczych. Usatysfakcjonuje to mieszkańców pod względem rynkowym jak i ekonomicznym oraz przysporzy budżetowi kolejnych podatników.

Ważne jest także stosowanie tak zwanego „montażu finansowego” przy dużych inwestycjach, to znaczy kumulacji środków pochodzących z różnych źródeł na realizację kolejnych zadań wynikających z planu. Stopniowe przechodzenie od konstruowania budżetu według dotychczasowych reguł do tworzenia budżetu zadaniowego.

W końcu istotne jest stworzenie odpowiedniego systemu marketingu miejscowości i gminy jako całości, (osiągnięcia samorządu, lokalnych przedsiębiorców, organizacji społecznych, mieszkańców i zasobów). Ułatwi to prowadzenie promocji wewnętrznej – skierowanej do mieszkańców gminy oraz promocji zewnętrznej.

2. Monitorowanie

Monitoring wspomaga proces zarządzania i dostarcza informacji o postępie realizacji i efektywności wdrażania zadań wynikających z Planu – począwszy od pojedynczego projektu, poprzez cel i priorytet, a skończywszy na osiągniętych efektach. W zależności od charakteru dostarczanych danych, monitoring dzielimy na rzeczowy i finansowy.

Monitoring rzeczowy

Monitoring rzeczowy dostarcza danych obrazujących postęp we wdrażaniu Planu oraz umożliwiających ocenę jego wykonania w odniesieniu do celów w Planie. Zebrane dane obrazujące postęp we wdrażaniu oraz rezultaty tych działań zostały podzielone na trzy kategorie:

Wskaźniki produktu

Odnoszą się one do rzeczowych efektów działalności. Liczone są w jednostkach materialnych, np. długość nowo budowanych dróg, liczba budynków poddanych renowacji, ilość firm, które otrzymały pomoc, itp.

Wskaźniki rezultatu

Odpowiadają one bezpośrednim i natychmiastowym efektem wynikającym z wdrożenia Planu. Takie mierniki mogą przybierać formę wskaźników materialnych

(skrócenie czasu podróży, liczba mieszkańców objętych selektywną zbiórką odpadów, liczba wypadków drogowych, itp.) lub finansowych (zwiększenie sprzedaży eksportowej firm objętych danym działaniem, zmniejszenie nakładów na bieżące remonty obiektów zabytkowych itp.).

Wskaźniki oddziaływania

Obrazują one konsekwencje Planu wykraczające poza natychmiastowe efekty dla bezpośrednich beneficjentów. Oddziaływanie może odnosić się do efektów związanych bezpośrednio z podjętym działaniem, chociaż pojawiających się po pewnym czasie (oddziaływanie bezpośrednie), jak i do efektów długookresowych, oddziałujących na szerszą populację i pośrednio tylko wynikających ze zrealizowanego działania (oddziaływanie pośrednie). Przykładowe wskaźniki oddziaływania to liczba innowacji wprowadzonych przez wsparte firmy czy instytucje w czasie 18 miesięcy po zakończeniu projektu (oddziaływanie bezpośrednie), czy wskaźnik zatrudnienia 24 miesięcy od zakończenia realizacji projektu (oddziaływanie pośrednie).

Monitoring finansowy

Monitoring finansowy dostarcza danych dotyczących finansowych aspektów realizacji Planu, będących podstawą do oceny sprawności wydatkowania przeznaczonych na niego środków. Wójt Gminy prowadzi ciągły monitoring finansowy podjętych zadań, sporządza raporty, które prezentuje Radzie Gminy podczas kolejnych planowych Sesji Rady (wydatki poniesione w okresie objętym raportem, wydatki poniesione od początku realizacji zadania, stopień realizacji zadania w %).

Sposoby oceny planu odnowy

Ocena planu prowadzona będzie na podstawie składanych raportów z prowadzonego monitoringu rzeczowego i finansowego, opisu rozbieżności, jeśli takie powstaną pomiędzy planem a wdrożeniem zadania oraz analizą przyczyn i skutków rozbieżności. Dodatkowo raporty zawierać będą informacje nt. postępu realizacji planu finansowego w okresie sprawozdawczym oraz prognozę w tym zakresie na rok następny. Miernikami w prowadzonej ocenie będą wskaźniki np. nakład finansowy na 1 km drogi. Ocena dokonana będzie w sprawozdaniu rocznym, które Wójt Gminy składa Radzie Gminy podczas sesji, na której udzielane jest absolutorium za działania w roku poprzednim. Ocena szczegółowa zadań wynikających z Planu nastąpi po zakończeniu i rozliczeniu inwestycji.

O Planie Odnowy Miejscowości Umer, jak również o rozpoczynanych zadaniach, ich przebiegu i zakończeniu wszyscy mieszkańcy będą szczegółowo informowani. Informacje będą upowszechniane za pośrednictwem prasy regionalnej

i lokalnej oraz zwyczajowo na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Urzędu Gminy oraz bezpośrednio przez władze gminy na różnego typu zebraniach.

X. Spis ilustracji, wykresów fotografii i tabel

1. Ilustracja: Mapa drogowa okolic miejscowości z zaznaczeniem msc. Umer	4
2. Ilustracja : Mapa administracyjna Gminy Zagnańsk	5
3. Wykres: Powierzchnia gruntów w msc. Umer	7
4. Tabela: Liczba ludności w msc. Umer według wieku i płci w roku 2007	8
5. Wykres: Ludność msc. Umer w roku 2007 wg wieku i płci	8
6. Tabela: Ludność msc. Umer w roku 2007 w ujęciu produkcyjnym	9
7. Tabela: Ludność msc. Umer w roku 2007 w ujęciu produkcyjnym	9
8. Tabela: Ruch naturalny w msc. Umer	9
9. Tabela: Migracje wewnętrzne w msc. Umer	10
10. Tabela: Aktualny stan zasobów infrastruktury technicznej w msc. Umer	10
11. Tabela: Sieć drogowa w msc. Umer	11
12. Tabela: Analiza zasobów miejscowości	13
13. Analiza SWOT	14
14. Szanse, zagrożenia	15
15. Plan inwestycji	17
16. Jaka jest msc. Umer	18
17. Wizja rozwoju msc. Umer	19

XI. Źródła

1. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Zagnańsk na lata 2004 – 2013.
2. Informacje z Urzędu Gminy Zagnańsk i z ankiet informacyjnych przeprowadzonych wśród mieszkańców miejscowości.